

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Socioloxía das migracións	Código	615G01410	
Titulación	Grao en Socioloxia			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencia Política da Administración			
Coordinación	Izquierdo Escribano, Antonio	Correo electrónico	antonio.izquierdo@udc.es	
Profesorado	Izquierdo Escribano, Antonio	Correo electrónico	antonio.izquierdo@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Aproximación sociolóxica aos procesos migratorios no plano internacional, facendo especial referencia ao caso de España			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Conocimiento de los componentes básicos de las desigualdades sociales y las diferencias culturales.
A3	Introducción a la evolución de las sociedades contemporáneas y de sus movimientos sociales y políticos.
A4	Relaciones entre la población, los recursos y medio ambiente en su movimiento y estructura; y el estudio de las técnicas y métodos del análisis demográfico.
A7	Conocimiento y dominio de la metodología de las ciencias sociales y de sus técnicas básicas y avanzadas (cuantitativas y cualitativas) de investigación social; con especial atención a los aspectos de muestreo y de los programas informáticos de aplicación.
A8	Análisis de las transformaciones y evolución de las sociedades contemporáneas.
A15	Conocimientos y habilidades para plantear y desarrollar una investigación aplicada en las diferentes áreas de la sociedad.
A16	Conocimientos y habilidades técnicas para la producción y el análisis de los datos cuantitativos y cualitativos.
A17	Conocimientos y habilidades en la búsqueda de información secundaria en las diferentes fuentes (instituciones oficiales, bibliotecas, internet, etc.).
A18	Capacidades en evaluar los proyectos de políticas públicas y de intervención social, así como sus resultados.
A19	Capacidades para definir, localizar y contactar la población objeto de integración social.
A20	Capacidades para adecuar los objetivos a los recursos económicos, temporales y humanos.
A21	Capacidades para identificar y medir factores de vulnerabilidad social y procesos conflictivos.
A22	Habilidades en gestión y organización de las personas y de las redes sociales que participan en proyectos colectivos.
A26	Saber elegir las técnicas de investigación social (cuantitativas y cualitativas) pertinentes en cada momento.
A30	Capacidades en establecer, programar y ejecutar programas y proyectos de intervención social.
A32	Capacidades en contribuir al diseño de políticas públicas orientadas a abordar problemas sociales.
A34	Conocimientos y actitudes de ética profesional.
A36	Actitud de compromiso frente a los problemas sociales y culturales.
B1	Capacidad de organización y planificación.
B2	Toma de decisiones.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B4	Resolución de problemas.
B5	Capacidad de gestión de la información.
B6	Comunicación oral y escrita en la lengua nativa.
B7	Conocimientos de informática relativos al ámbito de estudio.
B9	Reconocimiento a la diversidad y a la multiculturalidad.
B10	Habilidades en las relaciones interpersonales.
B11	Compromiso ético.
B12	Trabajo en equipo.

B13	Razonamiento crítico.
B14	Trabajo en un equipo de carácter interdisciplinar.
B15	Trabajo en un contexto internacional.
B17	Motivación por la calidad.
B18	Creatividad.
B19	Adaptación a nuevas situaciones.
B20	Conocimiento de otras culturas y costumbres.
B21	Aprendizaje autónomo.
B22	Liderazgo.
B23	Iniciativa y espíritu emprendedor.
B24	Habilidades para contextualizar e identificar los actores clave en cada situación.
B25	Capacidades para relacionar los conocimientos de la sociología y de otras disciplinas afines.
B26	Capacidades en reconocer el carácter global y local de los fenómenos sociales.
B27	Capacidades en reconocer la complejidad de los fenómenos sociales.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C2	Dominar la expresión y la comprensión de forma oral y escrita de un idioma extranjero.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C5	Entender la importancia de la cultura emprendedora y conocer los medios al alcance de las personas emprendedoras.
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Comprensión dos procesos migratorios, dende un punto de vista interdisciplinar e formación dun enfoque propio.	A1	B1	C1
	A4	B2	C3
	A8	B3	C4
	A16	B4	C7
	A17	B5	C8
	A19	B6	
		B7	
		B9	
		B10	
		B11	
		B12	
		B13	
		B14	
		B18	
		B19	
		B20	
		B21	
		B22	
		B24	
	B25		
	B26		
	B27		
Capacidade para a análise comparativa do desenvolvemento dos movementos migratorios a escala internacional	A7	B1	C1
	A30	B2	C3
	A32	B3	C4
	A34	B4	C5
	A36	B5	C7
		B6	C8
		B9	
		B10	
		B11	
		B12	
		B13	
		B18	
		B19	
		B22	
	B23		
	B24		

Coñecementos e habilidades para o deseño dunha investigación	A1	B1	C2
	A3	B2	C4
	A4	B3	C6
	A15	B4	C7
	A16	B5	C8
	A17	B6	
	A18	B9	
	A19	B10	
	A20	B11	
	A26	B12	
	A36	B13	
		B15	
		B17	
		B19	
		B20	
	B22		
	B24		
	B25		
	B26		
	B27		
Capacitarse profesionalmente como mediador e experto en resolución de conflitos.	A21	B2	C1
	A22	B19	C4
	A32	B24	C6
			C7
			C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Algunhas ferramentas metodolóxicas para o estudo das migracións internacionais	- Medidas de fluxos e stocks - Outras medidas indirectas do fenómeno migratorio - Indicadores de intensidade - Indicadores de inserción - Medidas de impacto nas sociedades de orixe e de acollida
Movementos migratorios en Europa e España	Breve historia dos principais movementos migratorios en Europa e España. - Análise comparada do estado da cuestión
Migracións e políticas públicas	Políticas de control de fluxos - Políticas de redistribución - Políticas de integración - Políticas de prevención
A integración socio-laboral dos inmigrantes	O papel das migracións na estrutura social dos contextos de orixe e de acollida. - Migración e segmentación dos mercados laborais - O papel da irregularidade na integración socio-laboral dos inmigrantes - Análise diferenciada dos distintos ámbitos de integración
Inmigración e desenvolvemento	Análise das relacións entre as dinámicas demográficas e o desenvolvemento socioeconómico nas sociedades de orixe e de acollida

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A3 A4 A8 A15 A16 A17 A18 A20 A19 A21 A22 A30 A32 A34 B26 B27 C1 C4 C6 C8	16	48	64
Discusión dirixida	A7 A26 A36 B3 B5 B11 B13 B17 B18 B19 B21 B22 B23 B24 B25	11	22	33
Traballos tutelados	B1 B2 B4 B6 B7 B9 B10 B12 B14 B15 B20 C2 C3 C5 C7	3.5	7	10.5
Proba obxectiva	A1 A3 A4 A7 A15 A16 A17 A18 A20 A19 A21 A22 A26 A30 A32 A34 A36 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 B25 B26 B27 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	0	2
Eventos científicos e/ou divulgativos	C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8	2	0	2
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Durante as clases maxistras presentarase as claves e debates fundamentais do temario
Discusión dirixida	Organizaranse debates en clase para escoitar e discutir a opinión dos alumnos sobre o exposto nas clases maxistras e sobre as lecturas asignadas en cada caso
Traballos tutelados	Cada alumno elixirá un tema monográfico sobre o que realizar un traballo tutelado sobre o temario da materia. Poderán realizarse en grupos dun máximo de 3 alumnos. Manteranse sesións periódicas co profesor para o seguimento do traballo
Proba obxectiva	Ao final do curso, os alumnos presentarase a unha proba obxectiva sobre os coñecementos a través das clases maxistras e nas lecturas complementarias asignadas durante o curso.
Eventos científicos e/ou divulgativos	Asistencia a unha conferencia sobre o papel das Organizacións na xestión dos procesos migratorios

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Traballos tutelados	-Traballos tutelados: Para a súa realización é importante consultar co profesor o avance nos pasos previamente acordados e para asegurar o cumprimento dos criterios de calidade establecidos. As sesións de seguimento poderán ser individualizadas ou en pequenos grupos. Ademais, admítese e promove a atención de dúbidas e o intercambio de materiais vía correo electrónico. Organizaranse, con cita previa, as reunións entre alumno e profesor para tratar sobre a evolución dos traballos tutelados. As reunións realizaranse no despacho do profesor, sempre que sexa posible. Poderase habilitar un seminario para ter reunións con pequenos grupos de alumnos. A comunicación por correo electrónico considerárase válida e desexable. Ademais, o alumno poderá recibir atención personalizada sobre calquera aspecto da materia durante o horario de titorías do profesor.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Discusión dirixida	A7 A26 A36 B3 B5 B11 B13 B17 B18 B19 B21 B22 B23 B24 B25	Valorarase a iniciativa e a capacidade para expoñer e defender oralmente as súas opinións sobre as lecturas feitas, así como a participación activa nos debates en clase.	10
Traballos tutelados	B1 B2 B4 B6 B7 B9 B10 B12 B14 B15 B20 C2 C3 C5 C7	Valorarase que os traballos reflictan os coñecementos adquiridos a través das lecturas e dos debates mantidos en clase, así como a aplicación destes á análise de datos secundarios e primarios, e a corrección metodolóxica. Así mesmo, valorarase a busca de información bibliográfica e de datos para abundar sobre a temática do traballo	40
Proba obxectiva	A1 A3 A4 A7 A15 A16 A17 A18 A20 A19 A21 A22 A26 A30 A32 A34 A36 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 B25 B26 B27 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Valorarase os coñecementos demostrados da diversidade de temas tratados na materia, así como a comprensión da complexidade dos debates que se suscitan en cada caso.	50

Observacións avaliación
É necesario superar a proba obxectiva para aprobar a materia. Gardaranse as calificacións dos traballos realizados durante o curso para a convocatoria de Xullo.   Os alumnos a tempo parcial ou con dispensa académica serán obxecto dunha tutoría personalizada un mes antes do exame final. A primeira tutoría establecerase na primeira semana do mes de decembro e a segunda na primeira semana do mes de xuño.

Fontes de información	
Bibliografía básica	- PNUD (2009). Informe sobre Desarrollo Humano 2009. Superando barreras: movilidad y desarrollos humanos. Mundiprensa: http://hdr.undp.org/en/media/HDR_2009_ES_Complete.pdf - Aja, E. (Coord.) (2011). Anuario de la Inmigración en España, Edición 2010. Inmigración y Crisis económica: impactos actuales y perspectivas de futuro. Barcelona, Bellaterra. - Martinello, M. (2003). Europa de las Migraciones. Barcelona, Bellaterra - Telles, E. y Ortiz, V. (2011). Generaciones Excluidas. . Madrid, CIS
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías